

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

RAZUMIJEVANJE DONOŠENJA ODLUKA U EU – NAČELA, PROCEDURE I PRAKSA

Boris Vampula, univ.spec.cin.
viši savjetnik za međunarodnu suradnju
boris.vampula@azoo.hr

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ciljevi i vrijednosti

Ugovori su skup alata koji tijelima EU-a daju legitimitet da njihovom uporabom i primjenom postižu ciljeve i promoviraju dogovorene vrijednosti

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ugovori

Ugovor iz Masstrichta od 1.
studenog 1993.

osigurava temeljne odrednice
funkcioniranja današnje EU

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ciljevi

- Pametan rast: razvijanjem ekonomije utemeljene na **znanju** i inovaciji.
- Održiv rast: promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je **zelenija** i konkurentnija
- Uključiv rast: njegovanje ekonomije s visokom stopom **zaposlenosti** koja donosi društvenu i teritorijalnu **povezanost**

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Uključiv rast i zaposlenost

- **U kolovozu stopa nezaposlenosti u eurozoni 11,4 %**
- **U travnju je u Europskoj uniji bilo 24,7 milijuna nezaposlenih osoba, od kojih je 17,4 milijuna u državama eurozone**
- Nezaposlenost posebno pogađa mlade osobe budući da je 22,4 % nezaposlenih u EU mlađe od 24 godine. Najviše problema ima Španjolska gdje je stopa nezaposlenosti 24,3 %.

Stope gospodarskog rasta

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011. ¹	2012. ²
Industrijalizirane zemlje	2,5	-0,2	-3,9	2,7	1,3	1,4	1,9
Europska Unija	3,2	0,3	-4,3	2,0	1,6	0,5	1,6
Euro zona	3,0	0,3	-4,2	1,8	1,5	0,3	1,3
Njemačka	3,3	1,1	-5,1	3,7	3,0	1,0	2,0
SAD	1,9	-0,3	-3,5	3,0	1,7	2,1	2,3
Japan	2,2	-1,0	-5,5	4,4	-0,7	2,1	1,8
Tržišta zemalja u razvoju	8,3	5,5	1,4	7,4	6,0	5,2	5,8
Azija	10,7	6,9	5,8	9,6	7,4	7,2	7,2
Latino Amerika	5,9	4,3	-1,9	6,2	4,0	3,4	4,5
Središnja i istočna Europa	7,5	4,4	-6,1	3,3	3,9	2,6	3,6
Svijet	4,2	1,5	-2,3	4,2	2,9	2,7	3,3

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Politička situacija

Kriza je postala gotovo kao 28. članica Europske unije – ali najmoćnija od svih njih.

Naime, Francuska je zaokupljena sama sa sobom i svojim strahovima nad njemačkom dominacijom. Nizozemska igra na kartu razočaranih ('više-anti-europsko-nego-pro')

- Skandinavija je rastrgana između simpatija prema njemačkoj fiskalnoj disciplini i opće nelagode za pro-integracijsku ideju.
- Talijanska vlada se fokusirala na rješavanje krize u državi koja ne pokriva dalekosežne reforme europskih projekata.
- Španjolska slaba vlada je potpuno zaokupljena spašavanju države koja tone.
- Mađarska, Slovačka, Češka, Rumunjska i Bugarska pate od raznih oblika post-komunističke nacionalističke disfunkcionalnosti, na čelu sa vladama koje nemaju potrebnu vjerodostojnost kako bi promovirale proeuropske političke ideje svojim traumatiziranim biračima.
- A Velika Britanija je ovaj puta u još goroj situaciji, jer se njena konzervativna vlada duboko podijelila po pitanju uloge Velike Britanije u Europi.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Vrijednosti

- Unija inovacija
- Mladi u pokretu
- Digitalni program za Europu
- Resursno učinkovita Europa
- Industrijska politika za globalizacijsko doba
- Program za nove vještine i radna mjesta
- Europska platforma protiv siromaštva

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ustroj danas

Ustroj na temelju Lisabonskog ugovora od 1.prosinca 2009.

**Europski parlament
Europsko vijeće
Vijeće ministara
Europska komisija**

**Sud pravde Europske unije
Europska središnja banka
Europski sud revizora**

**Odbor regija
Europski gospodarski i socijalni odbor
Europska investicijska banka**

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Agencije

- Agencija za suradnju energetske regulatora
- Agencija za kontrolu ribarstva Zajednice (CFCA)
- Ured za biljnu raznolikost (CPVO)
- Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (OSHA)
- Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama (FRONTEX)
- Europska agencija za zrakoplovnu sigurnost (EASA)
- Europski centar za prevenciju i nadzor bolesti (ECDC)
- **Europski centar za razvoj strukovne izobrazbe (Cedefop)**
 - Europska agencija za kemikalije (ECHA)
 - Europska agencija za okoliš (EEA)
 - Europska agencija za sigurnost prehrambenih proizvoda (EFSA)
 - Europska zaklada za poboljšanje radnih i životnih uvjeta (EUROFOUND)
 - Europska agencija za temeljna prava (FRA)
 - Europska GNSS nadzorna ustanova (GSA)
 - Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE)
 - Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA)
 - Europska agencija za lijekove (EMA)
 - Europski centar za nadzor droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA)
 - Europska agencija za sigurnost mreža i podataka (ENISA)
 - Europska agencija za željeznice (ERA)
 - Europska zaklada za stručnu izobrazbu (ETF)
 - Ured za usklađivanje na unutarnjem tržištu (OHIM)
 - Prevoditeljski centar za tijela Europske unije (CdT)

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Agencije

- Europska obrambena agencija (EDA)
- Europski institut za sigurnosne studije (ISS)
- Europski satelitski centar (EUSC)
- Europski policijski fakultet (CEPOL)
- Europska jedinica za pravosudnu suradnju (EUROJUST)
- Europski policijski ured (EUROPOL)
- **Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu (EACEA)**
- Europsko istraživačko vijeće (ERC)
- Izvršna agencija za konkurentnost i inovacije (EACI)
- Izvršna agencija za zdravlje i potrošače (EAHC)
- Izvršna agencija za istraživanje (REA)
- Izvršna agencija za trans-europske prometne mreže (TEN-N EA)
- Agencija Fusion for Energy
- Agencija za opskrbu EURATOM (ESA)

Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10
Lifelong Learning: COMENIUS, ICT, Languages	Lifelong Learning: ERASMUS, Jean MONNET	Lifelong Learning: Leonardo DA VINCI, GRUNDTVIG, and Dissemination	Erasmus Mundus & External Cooperation	Culture	Youth	Citizenship	Media	Eurydice	Tempus & Bilateral Cooperation with Industrialised Countries
B. HOLMES	R. RAHDERS	M. HOLIK	J. FRONIA	C. MIMRAN	A. KOSMOPOULOS	P. COVA	C. DASKALAKIS	D. HUGHES	K. HAUPT

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Shema

Autonomno promovira interese EU

Europska komisija

Europsko vijeće donosi strateške političke odluke za EU

Sud pravde kontrolira provedbu i primjenu zakona EU

EU središnja banka

Sud revizora

Direktno predstavničko tijelo svih građana EU

Parlament

Pregovara o nacionalnim interesima svake pojedine članice

Vijeće ministara

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Europska komisija

- “Naj EU institucija”, zabranjeni pritisci vlada, apsolutna neovisnost
- Najveći dio je smješten u Bruxellesu
- Komisija prvenstveno osmišljava i provodi politike EU te pokreće zakonodavni postupak upućivanjem prijedloga Vijeću ministara i Parlamentu, odnosno provodi zakonodavstvo EU (zajedno sa Sudom Europske unije), te zastupa EU na međunarodnoj razini.

Europska komisija

- Europska komisija ima 27 članova. Osim predsjednika, ostali su članovi zaduženi za točno određena područja.
- Ugovor iz Nice predviđa da će se u trenutku kada Unija bude imala više od 27 država članica uvesti rotacija
- Takvo je rješenje prihvaćeno i Lisabonskim ugovorom.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Europska komisija

- Europsko vijeće kvalificiranom većinom imenuje predsjednika Komisije, a to imenovanje potvrđuje Europski parlament. Izabrani predsjednik zatim, u suglasnosti s Vijećem ministara, predlaže ostale članove Komisije, a cijelu Komisiju imenuje Europsko vijeće nakon što je potvrdi Europski parlament.
- Suraduje s odborima sastavljenim od predstavnika država članica u postupku koji se naziva komitologija.

Institucionalni trokut i komitologija – politički ili tehnički pristup?

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Institucije EU
(EK, EP, VM)

Preko
2000
odbora

Vidljiva
moć

Nevidljiva
moć

**Odbori i ekspertne skupine imaju veliku moć
ali obično ostaju neprimjetni**

Što komisija radi?

Europska komisija ima četiri glavne uloge:

- Predlaže zakonodavstvo Parlamentu i Vijeću
- Upravlja i provodi politike i predlaže proračun Unije
- Provodi europsko zakonodavstvo
- Zastupa Europsku uniju na međunarodnoj razini, pregovaranjem o sporazumima između EU-a i drugih zemalja.

Europski parlament

- Jedino tijelo na razini Unije koje se izravno bira
- Lisabonskim ugovorom nastavlja se postupak priznavanja i jačanja uloge Europskog parlamenta kako u zakonodavnom postupku i usvajanju proračuna, tako i u političkom postupku izbora Predsjednika Europske komisije.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ovlasti

Funkcije Europskog parlamenta:

- Zakonodavna funkcija
- Nadzor nad Europskom komisijom
- Usvajanje proračuna EU.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Europski parlament

- Sjedište Parlamenta je u Strasbourgu, a sastanci parlamentarnih odbora održavaju se u Bruxellesu
- Lisabonski ugovor predviđa maksimalan broj zastupnika od 750, plus jedan zastupnik, koji predstavlja Predsjednika EP-a

Europski parlament

- Broj zastupnika za svaku državu članicu određuje se temeljem načela “opadajuće proporcionalnosti” (degressive proportionality), imajući na umu da, bez obzira na to koliko mala bila država, ona ima pravo na minimum 5 (6) zastupnika u Parlamentu, odnosno bez obzira koliko je država velika, ima maksimalno 99 (96) zastupnika

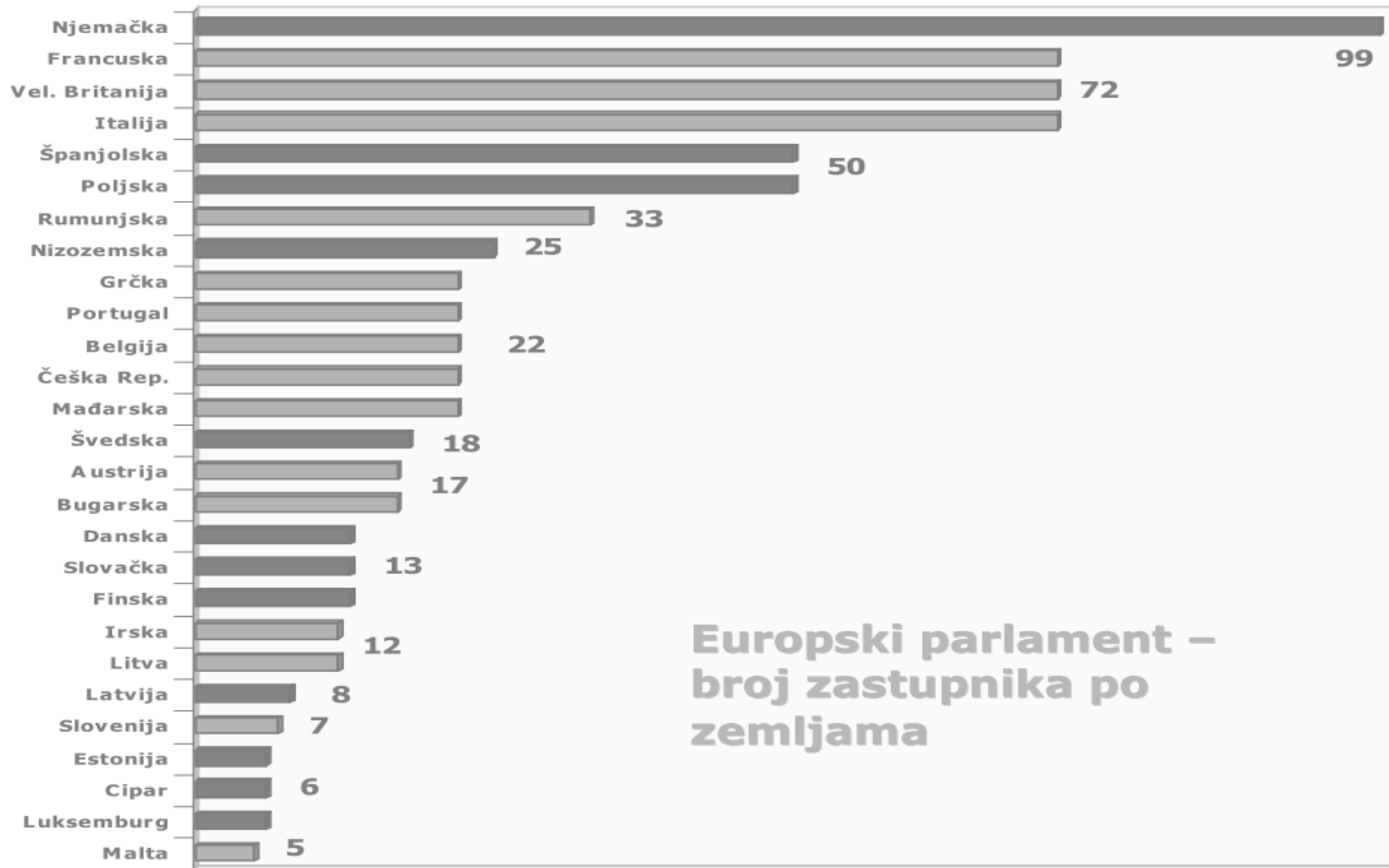

Europski parlament

- Iako se zastupnici biraju prema nacionalnim kvotama, oni na europskoj razini nisu organizirani prema nacionalnom kriteriju, već prema političkim opredjeljenjima.

Zastupnici

Europski parlament –
broj zastupnika po
zemljama

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

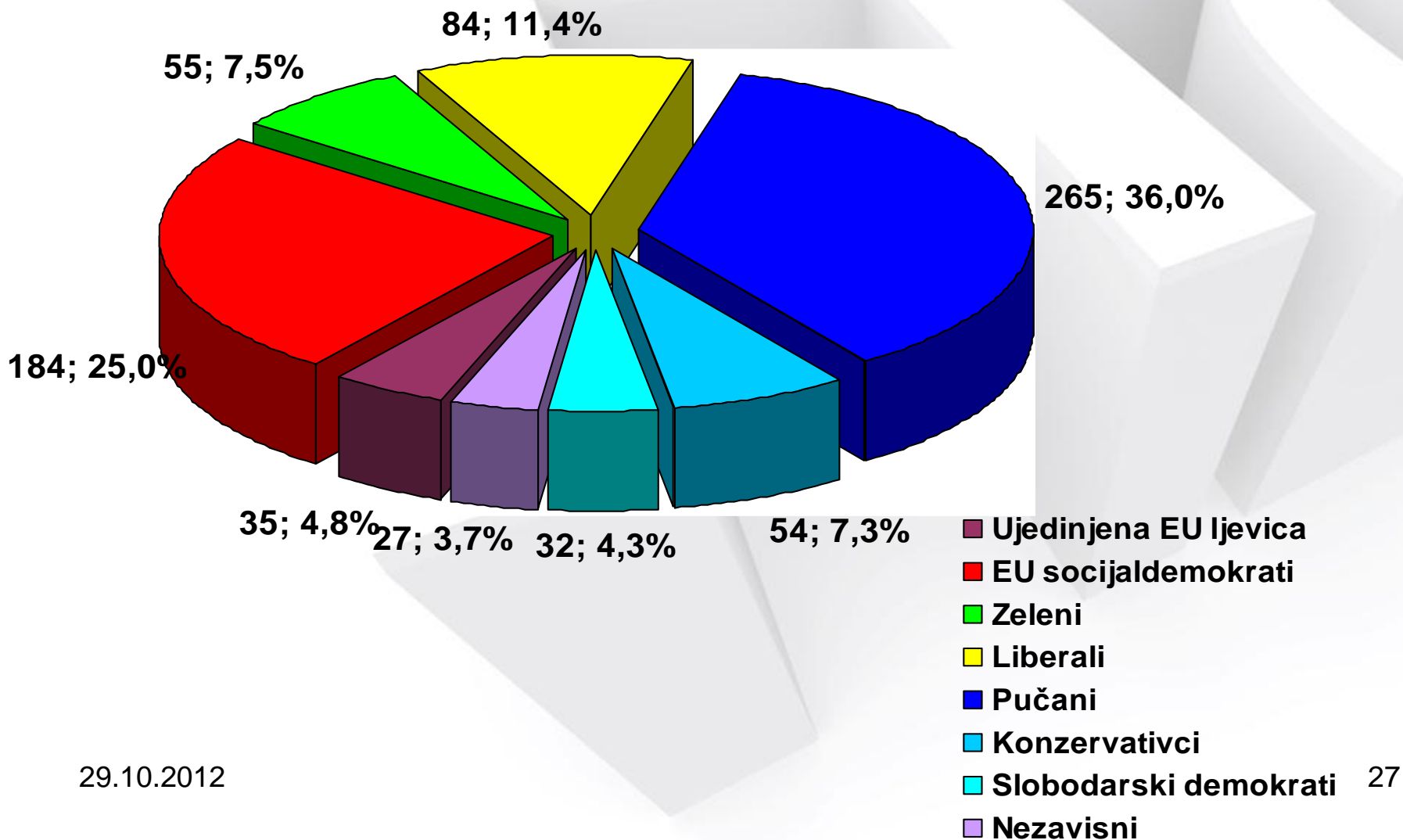
Parlament M/Ž

Izborni saziv	Žene %	Muškarci %
1. 79/84	16 %	84 %
2. 84/89	18 %	82 %
3. 89/94	19 %	81 %
4. 94/99	26 %	74 %
5. 99/04	30 %	70 %
6. 04/09	31 %	69 %
7. 09/14	35 %	65 %

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Sedmi saziv

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Europski parlament

Još neke zanimljivosti
vezano za €U(ro)
Parlament(arce)...

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Europski parlament – RH promatrači

Ingrid Antičević Marinović, Biljana Borzan, Romana Jerković, Tonino Picula i Tanja Vrbat iz SDP-a, Jozo Radoš iz HNS-a, Frano Matušić, Andrej Plenković i Davor Božinović iz HDZ-a, Milorad Pupovac kao predstavnik manjina, Nikola Vuljanić iz Hrvatskih laburista te Boro Grubišić iz HDSSB-a

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Europsko vijeće

- Europsko vijeće je institucija Unije koju čine čelnici država članica, odnosno vlada država članica, uz Predsjednika Europskog vijeća i Predsjednika Europske komisije. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosna pitanja sudjeluje u radu Europskog vijeća.

Europsko vijeće

- Lisabonskim ugovorom Europsko vijeće formalno postaje institucija EU-a.
- Također, uvedena je institucija predsjednika Europskog vijeća koji se bira na mandat od 2,5 godine, čiji je glavni zadatak održavanje kohezije i konsenzusa unutar Vijeća, izvješćivanje Europskog parlamenta te predstavljanje Europske unije na međunarodnom planu.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Europsko vijeće

- Europsko vijeće je, dakle, forum na kojem se predstavljaju značajne političke inicijative, ali i određuje smjer i dinamika integracije te mijenjaju i dopunjavaju osnivački ugovori.

Vijeće ministara

- Vijeće ministara je institucija u kojoj su zastupljeni interesi država članica EU.
- Vijeće je sastavljeno od po jednog predstavnika iz svake države članice na ministarskoj razini (ukupno 27 ministara) i uvijek se sastaje u istom broju.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Vijeće ministara

- Stupanjem na snagu Lisabonskog ugovora, Vijeće je sastavljeno od 10 formacija (umjesto prijašnjih 9).
- Vijeće za opće i vanjske poslove podijeljeno je na dva
- Uz ova dva nova vijeća, preostalih 8 vijeća su: Vijeće za gospodarske i financijske poslove, Vijeće za suradnju u području pravosuđa i unutarnjih poslova, Vijeće za zapošljavanje, socijalnu, zdravstvenu i potrošačku politiku, Vijeće za tržišno natjecanje, Vijeće za promet, telekomunikacije i energetiku, Vijeće za poljoprivredu i ribarstvo, Vijeće za okoliš
- Vijeće za obrazovanje, mlade i kulturu

Vijeće ministara

- Razinu ispod ministarske čini Odbor stalnih predstavnika, uvriježenog naziva COREPER (prema francuskom akronimu naziva *Comité des **re**presentants **per**manents*), koji imaju funkciju veleposlanika država članica pri EU.

Vijeće ministara

- Uz Vijeće veže se pojam Predsjedništvo Vijeća (*Council Presidency*). Ovu funkciju naizmjenice svakih šest mjeseci (siječanj-lipanj, srpanj-prosinac), prema unaprijed utvrđenom redoslijedu, sustavom rotacije preuzima jedna od država članica EU, koja u okviru svog mandata upravlja radom Vijeća.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Vijeće ministara

- Usvajanje zakona
- Koordiniranje šire gospodarske i socijalne politike
- Sklapanje međunarodnih sporazuma
- Definiranje i provođenje zajedničke vanjske i sigurnosne politike.
- Odobravanje proračuna
- Koordiniranje suradnje između nacionalnih sudova i policijskih snaga u kaznenim pitanjima.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Vijeće ministara

Broj glasova za svaku članicu pojedinačno	Države članice - 27
29	Njemačka, Francuska, Italija i Velika Britanija - 4
27	Španjolska i Poljska - 2
14	Rumunjska - 1
13	Nizozemska - 1
12	Belgija, Češka, Grčka, Mađarska i Portugal - 5
10	Austrija, Bugarska i Švedska - 3
7	Danska, Irska, Litva, Slovačka i Finska - 5
4	Cipar, Estonija, Latvija, Luksemburg i Slovenija - 5
3	Malta - 1

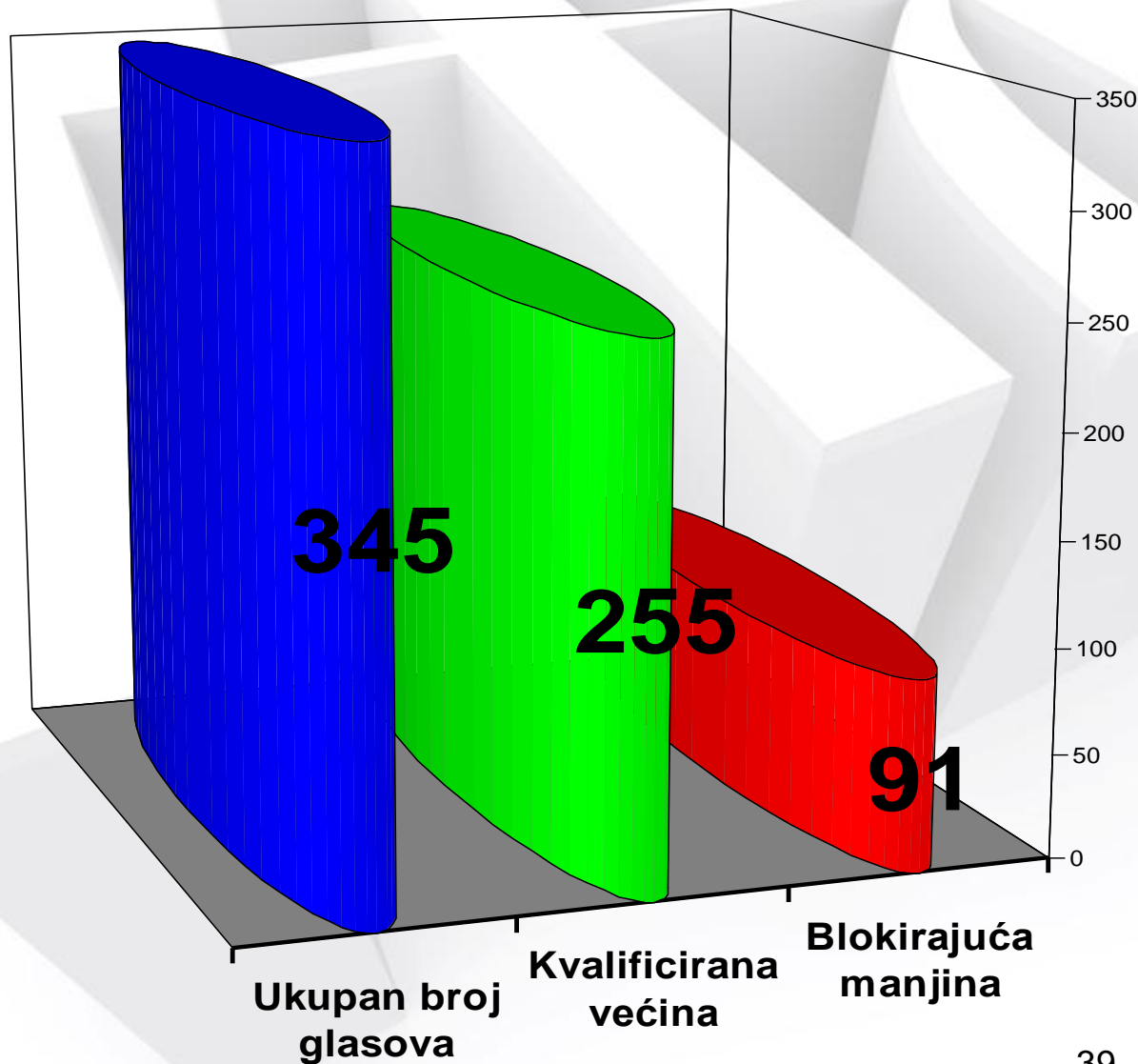
Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Odlučivanje
kvalificiranom
većinom

73,9%

26,4%

Vijeće ministara

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Vijeće ministara

Dvostruka većina – druga prilika za
osporavanje odluke

62% od ukupnog broja građana Unije
310,7 mil./501,1 mil.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Vijeće ministara

Od 1.studenog 2014. – Lisabonski ugovor

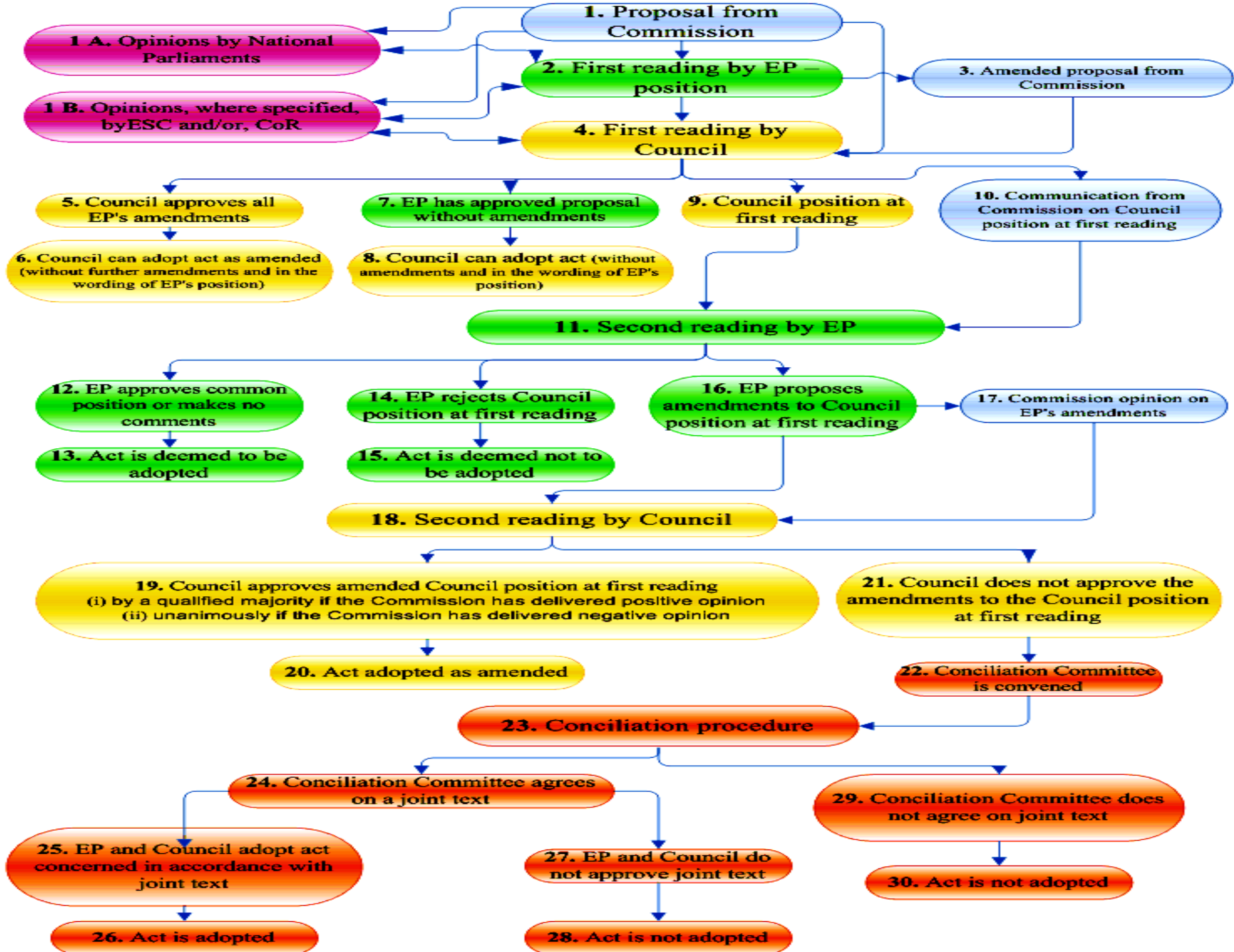
Dvostruka većina:

- **55% članica / 15 (27).....16 (29)**
- **65% ukupnog broja građana EU / 325 mil.**
- Moguća odgoda do 31. ožujka 2017.
- **72% članica / 20 (27).....21 (29)**
- **65% ukupnog broja građana EU / 325 mil.**

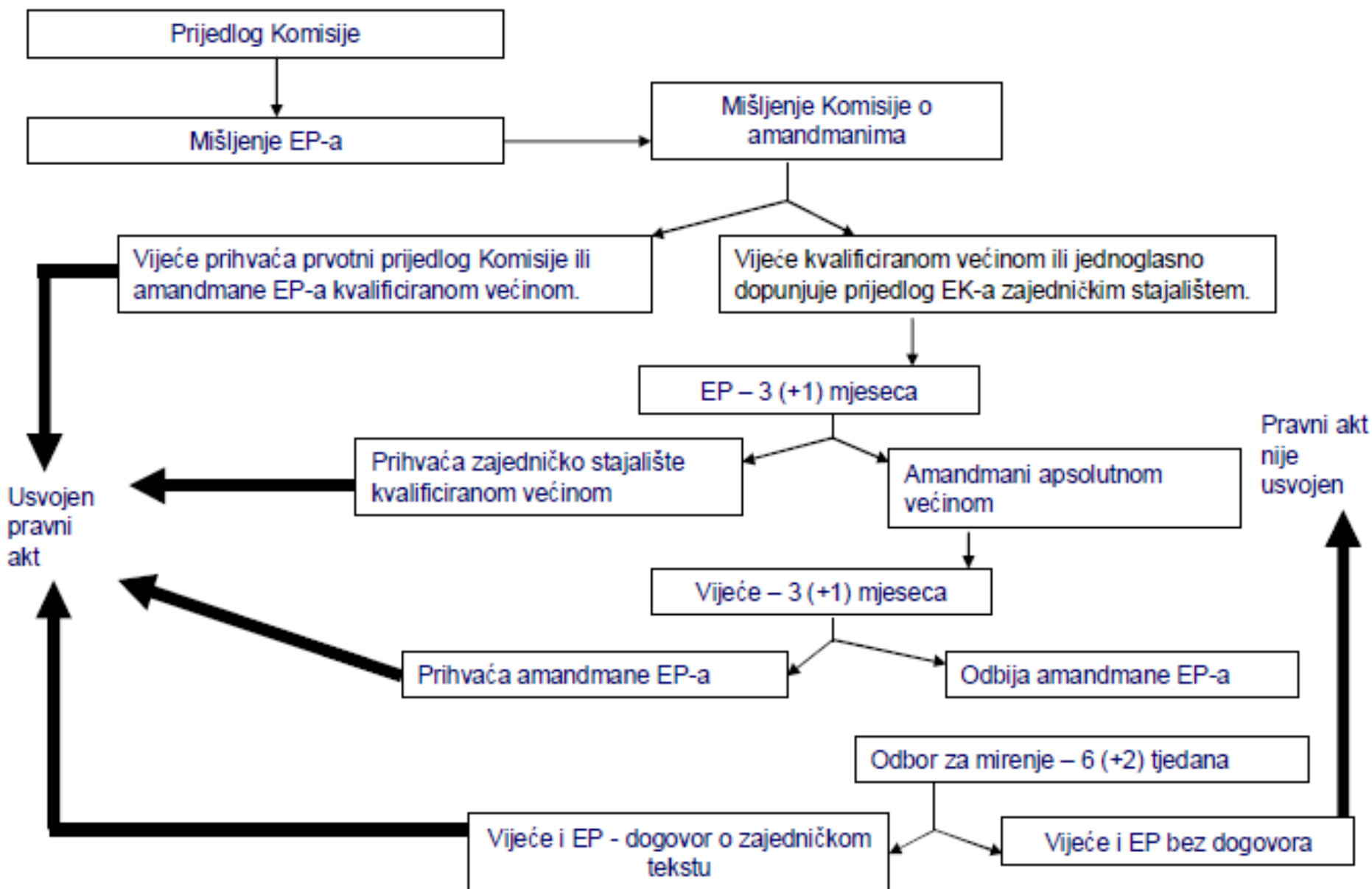

Vijeće ministara

- Broj akta koji se donose kvalificiranom većinom povećava se u odnosu na jednoglasne odluke
- Broj akta koji se donose običnom (nadpolovičnom) većinom se smanjuje
- Broj akta koji se donose samo u Vijeću ministara smanjuje se
- Broj akta koji se donose suodlučivanjem Vijeća i Parlamenta povećava se

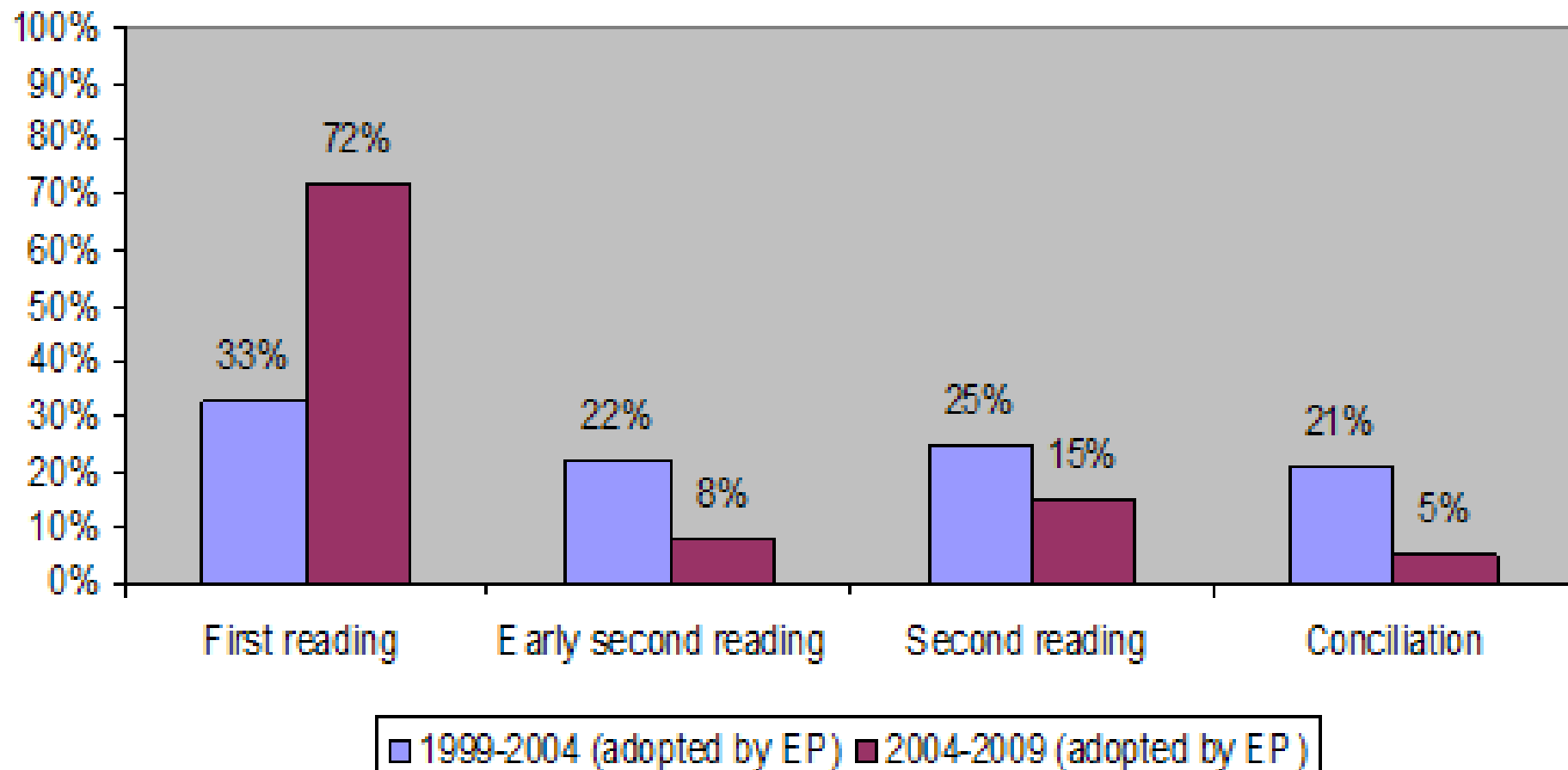
Postupak suodlučivanja

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Statistika

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Vrijeme je “iscurilo”

